

Krajský úřad Jihočeského kraje
odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví
U Zimního stadionu 1952/2
370 01 České Budějovice

k č. j.: KUJCK 11355/2026
ke sp.zn. OZZL 5343/2026/jikor SO
kód záměru: JHC1223

V Jílovém u Prahy dne

prostřednictvím datové schránky

Obec Temelín

IČO: 00245534

se sídlem Temelín 104, 373 01 Temelín
zastoupená *Josefem Vácou, starostou*

právně zastoupena

JUDr. Michalem Bernardem, Ph.D., ev. č. ČAK 14936

advokátem společnosti Advokátní kancelář Dohnal & Bernard, s. r. o.
se sídlem Klokotská 103, 390 01 Tábor
IČO: 018 25 666
ID DS: 2j5wqrg

Věc: Vyjádření k oznámení záměru „Spalovna průmyslových odpadů v areálu Hůrka“ v rámci posuzování vlivů na životní prostředí dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí („zákon EIA“)

Přílohy: dle textu

I.

Ve smyslu ustanovení § 6 odst. 8 zákona EIA podává shora nadepsaný podatel k zveřejněnému oznámení záměru „Spalovna průmyslových odpadů v areálu Hůrka“ (dále též jen „Oznámení“) v zákonem stanovené lhůtě toto vyjádření, přičemž **zásadně nesouhlasí se shora označeným záměrem spočívajícím ve vybudování technologické linky na termické využití průmyslových a nebezpečných odpadů s kapacitou 2,67 t energeticky využitelných odpadů za hodinu.**

Záměr „Spalovna průmyslových odpadů v areálu Hůrka“, zařazený dle § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon EIA“) jako záměr uvedený v bodu 53 přílohy č. 1 zákona EIA cit: *„Zařízení k odstraňování nebo využívání nebezpečných odpadů spalováním, fyzikálně-chemickou úpravou nebo skládkováním.“*, podléhá vždy posuzování vlivů na životní prostředí.

Oznamovatelem záměru je společnost QUAIL spol. s r.o., IČO: 499 69 226, se sídlem Dolní 876/1, České Budějovice 3, 370 04 České Budějovice.

Zpracovatelem oznámení je Ing. Luboš Štancl (autorizace udělená rozhodnutím č. j. 39838/ENV/10, prodlouženého rozhodnutím č. j. 89011/ENV/14, MZP/2020/710/475, MZP/2024/710/5186, za společnost AZ GEO, s.r.o., se sídlem Ocelářská 2969/12, 703 00 Ostrava - Vítkovice).

II.

Připomínky

1. Zásah do ústavního práva na územní samosprávu

Při rozhodování o povolení záměru obdobných rozměrů, je třeba dbát na mnoho chráněných práv a zájmů. Jedním z těchto zájmů je také právo přilehlých obcí na svůj územní rozvoj a na samosprávu, které má též ústavní rozměry.

Podle ustanovení § 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“), je obec veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající. Obec **je povinna pečovat o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů** a při plnění svých úkolů **chránit veřejný zájem.**

Veřejným zájmem, který je obec povinna hájit v tomto řízení, je ochrana zdraví a životního prostředí občanů obce a ochrana majetku obce a majetku občanů před poškozováním a zničením.

Podle ustanovení § 38 odst. 1 a 2 zákona o obcích majetek obce musí být využíván účelně a hospodárně v souladu s jejími zájmy a úkoly vyplývajícími ze zákona vymezené působnosti. Obec **je povinna pečovat** o zachování a rozvoj svého majetku. Majetek obce **musí být chráněn** před zničením, poškozením, odcizením nebo zneužitím.

Obec s umístěním spalovny průmyslových odpadů v předmětném území na základě nyní projednávané věci zásadně nesouhlasí.

Navržená spalovna znamená i **zhoršení kvality bydlení pro dotčené obyvatele, kdy spalováním průmyslových odpadů a dopravou odpadů do spalovny se do okolí šíří nebezpečné emise, prach a hluk a jsou ohroženy podzemní vody**. Tyto vlivy negativně zasáhnou široké okolí všech částí podatele, zejména části Litoradlice a Kočín.

Na území obce dojde rovněž k poklesu hodnot nemovitostí ve vlastnictví obce a občanů obce a tím k dalším ekonomickým ztrátám.

Realizace záměru by bránila obci pečovat o vytváření příznivých podmínek pro ochranu zdraví, bydlení a životního prostředí. Došlo by tak k zásahu do práva na samosprávu, vlastnického práva, zdraví a práva na příznivé životní prostředí. Chybami při posuzování vlivů na životní prostředí by též mohlo dojít k zásahu do práva na informace o životním prostředí.

V souladu s ustanovením § 1 odst. 3 zákona EIA požadujeme co nejpodrobnější informace a co nejdetailnější a komplexní posouzení předpokládaných vlivů tohoto záměru na životní prostředí.

2. Zásah do ústavního práva na životní prostředí

Povolením, výstavbou a následným provozem záměru spalovny by došlo k enormnímu nárůstu hluku, znečištění ovzduší, zásahu do podzemních a povrchových vod a k dalším významným negativním vlivům. Provozem spalovny a související dopravou bude podatel významně negativně dotčen na svých právech a právem chráněných zájmech.

Bude zasaženo do práva vlastnického, práva na zachování pohody bydlení, práva na příznivé životní prostředí, ale dojde též k ohrožení zdraví obyvatel dané lokality, tj. veřejného zájmu na ochranu zdraví. Celkově tak dojde k zhoršení kvality prostředí. V této souvislosti je nutno též poukázat na čl. 35 odst. 3 Listiny základních práv a svobod, podle kterého při výkonu svých práv nikdo nesmí ohrožovat ani poškozovat životní prostředí, přírodní zdroje, druhové bohatství přírody a kulturní památky nad míru stanovenou zákonem.

Takto navržená spalovna průmyslových odpadů znamená i zhoršení kvality bydlení pro dotčené obyvatele, kdy samotným spalováním se do okolí šíří nebezpečné emise, přičemž nejbližší obytná zástavba se nachází ve vzdálenosti 650 m od plánované spalovny. Tyto vlivy negativně zasáhnou široké okolí.

Již v současné době je území enormně zatíženo, jak uvedeno níže v kapitole 4. Charakter záměru, kumulativní a synergické efekty s jinými záměry – nedostatečnost kapitoly B.1.4.

V souladu s ustanovením § 1 odst. 3 zákona EIA podatel požaduje co nejpodrobnější informace a co nejdetailnější a komplexní posouzení předpokládaných vlivů tohoto záměru na životní prostředí.

3. Invariantnost záměru

Při posuzování dopadů záměru na životní prostředí jsou uvažovány dvě varianty, a to varianta projektová – počítá s realizací záměru a varianta nulová – bez realizace záměru.

Záměr je oznamovatelem posuzován pouze v jedné aktivní variantě. Náležitostí oznámení pod bodem B.1.5. přílohy č. 3 zákona EIA je zdůvodnění potřeby záměru a jeho umístění, včetně přehledu zvažovaných variant a hlavních důvodů (i z hlediska životního prostředí) pro jejich výběr, resp. odmítnutí. Oznámení EIA však v rozporu s výše uvedeným ustanovením obsahuje pouze jednu variantu záměru. Neobsahuje však popis žádné jiné varianty, ani jakékoliv subvarianty.

Posouzení variant záměru vyžaduje též posouzení z hlediska klimatického dopadu. Úplná absence popisu dopadů jednotlivých variant z hlediska klimatického dopadu dle nových poznatků a právního rámce jsou zcela zásadním nedostatkem, který ve stávající době, při závazcích České republiky v oblastech klimatu, znemožňují odpovědný výběr vhodné varianty řešení a její doporučení v rámci stanoviska k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí.

Podle článku 3 odst. 2 směrnice č. 2001/42/ES, o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí musí být územně plánovací dokumentace podrobena posouzení vlivů na životní prostředí, jehož součástí musí být dle článku 5 odst. 1 uvedené směrnice posouzení *„rozumných náhradních řešení s přihlédnutím k cílům a zeměpisné oblasti působnosti plánu“*.

V článku 6 Úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí (dále jen „Aarhuská úmluva“) se stanoví, že veřejnost se účastní na rozhodování o činnostech, které mohou mít významný vliv na životní prostředí. Okamžik, kdy má k této účasti dojít, je stanoven v čl. 6 odst. 4 uvedené úmluvy: *„Každá strana zajistí účast veřejnosti v počátečním stadiu rozhodování, kdy jsou ještě všechny možnosti výběru a alternativ otevřeny a kdy účast veřejnosti může být účinná.“*

Podle ust. § 6 odst. 2 zákona EIA, posl. věta cit: *„Pokud se jedná o záměr podle § 4 odst. 1 písm. a), musí oznamovatel vždy uvést nástin studovaných hlavních variant a stěžejní důvody pro jeho volbu vzhledem k vlivu na životní prostředí.“*

Oznámení EIA je zpracováno v rozporu s tímto ustanovením zákona.

Na základě výše uvedeného shora nadepsaný podatel požaduje do dokumentace EIA podstatným způsobem přepracovat kapitolu B.1.5. s posouzením dalších aktivních variant a subvariant.

4. Charakter záměru, kumulativní a synergické efekty s jinými záměry – nedostatečnost kapitoly B.1.4.

Podle ustanovení § 2 zákona EIA se posuzují vlivy na veřejné zdraví a vlivy na životní prostředí, zahrnující vlivy na živočichy a rostliny, ekosystémy, půdu, horninové prostředí, vodu, ovzduší, klima a krajinu, přírodní zdroje, hmotný majetek a kulturní památky, vymezené zvláštními právními předpisy a na jejich vzájemné působení a souvislosti.

Podle účelu zákona EIA (§ 1 odst. 3) a ustálené soudní judikatury vyplývá, že **posouzení kumulativních a synergických vlivů určitého záměru musí být provedeno jak ve vztahu k jiným plánovaným záměrům, tak ale též ve vztahu k záměrům již realizovaným, provozovaným.**

Obsahové požadavky na vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů provedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21. 6. 2012 č. j. **1 Ao 7/2011 – 547**. NSS v něm konstatoval: „Hodnocení CEA (posuzování kumulativních a synergických vlivů na životní prostředí) je povinnou součástí hodnocení SEA. **Obsah tohoto hodnocení vyplývá z přílohy stavebního zákona a z přílohy I směrnice SEA a musí zahrnovat alespoň popis vhodné metodologie, zjištění a popis stavu životního prostředí a složek, které by mohly být negativně ovlivněny, identifikaci a popis možných kumulativních a synergických vlivů, posouzení těchto vlivů (zejména zhodnocení jejich předpokládaných dopadů na složky životního prostředí a učinění závěru, zda jsou dopady akceptovatelné, případně za jakých podmínek), vymezení kompenzačních opatření a stanovení pravidel monitorování kumulativních a synergických vlivů.** V rámci hodnocení CEA je zpracovatel povinen postupovat vždy v souladu se zásadou předběžné opatrnosti – vycházet z nejhorší možné varianty a zohlednit i takové plánované záměry (činnosti), jejichž realizace je v budoucnu nejistá.“ (zvýrazněno podatelem). Tyto požadavky předkládané oznámení EIA v žádném případě nesplňuje.

Kapitola B.I.4. je zpracována v tomto ohledu zcela nedostatečně. Oznámení posuzuje kumulativní a synergické vlivy .

Oznámení velmi stručně a povrchně uvádí seznam a stručný popis následujících záměrů, které jsou v blízkosti plánovaného záměru posuzovány, konkrétně se jedná o:

- Sklad vyhořelého jaderného paliva v lokalitě ETE - rozšíření skladovací kapacity,
- Nový jaderný zdroj SMR v lokalitě Temelín,
- V432 Kočín – Přeštice – zdvojení stávajícího vedení 400 kV, V433/833 - zdvojení vedení,
- Nový jaderný zdroj v lokalitě Temelín včetně vyvedení výkonu do rozvodny Kočín,
- V406/V407 Kočín - Mírovka, nové vedení 400 kV,
- ZEVO Vráto České Budějovice.

Oznámení ovšem nepopisuje a už vůbec nevyhodnocuje všechny záměry, se kterými by aktuálně posuzovaný záměr spalovny mohl mít kumulativní a synergické vlivy. Ve výčtu záměrů zcela absentuje průmyslová lokalita na úpravu kalů, neukončená sanace ekologické zátěže MAPE Mydlovary či plánované průzkumné území Janoch pro možnost vybudování úložiště vyhořelého jaderného paliva a následně samotný provoz úložiště vyhořelého jaderného paliva (lokalita Janoch je jednou ze čtyř lokalit, z nichž budou vybrány dvě – finální a záložní varianta).

K tomu podatel namítá, že v Oznámení je nesprávně uvedeno cit.: „V blízkosti záměru se nachází podzemní úložiště ID 250009 Janoch. Úložiště bude sloužit do 31. 12. 2032. Žadatelem je Správa úložišť radioaktivních odpadů (IČ: 66000769).“ Je třeba upozornit, že oznamovatelem uvedené tvrzení je nesprávné a nepravdivé, úložiště Janoch má naopak začít sloužit po roce 2050. Je tedy zřejmé, že v budoucnu dojde pravděpodobně ještě k většímu zatížení dané lokality, které na základě nesprávného časového údaje v oznámení EIA viz výše, opět zakládá nesprávné posouzení kumulativních a synergických vlivů.

Z výše uvedeného je zcela zřejmé, že již v současné době je území enormně zatíženo. Podatel je na základě výše citované judikatury Nejvyššího správního soudu přesvědčen, že i musí být popsány a řádně posouzeny i výše uvedené opomenuté záměry, neboť vzniknou nežádoucí kumulativní a synergické vlivy.

V předložené dokumentaci je také bagatelizován vliv z dopravy automobilové, tj. dopravy odpadů, chemikálií a odvoz zbytkových materiálů.

Toto vypořádání se s kumulativními vlivy považuje podatel za naprosto nejasné a nedostatečné. Neodpovídá požadavkům v zákoně, v judikatuře, ale ani v závazné územně plánovací dokumentaci.

Kumulativní a synergické vlivy záměru s dalšími plánovanými i existujícími záměry je třeba podrobně posoudit v dokumentaci vlivů záměru na životní prostředí.

5. Vliv záměru na ovzduší a na zdraví

Podle § 11 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, **nesmí být území zatěžováno lidskou činností nad míru únosného zatížení.** Podle § 12 odst. 1 téhož zákona určují přípustnou míru znečišťování životního prostředí mezní hodnoty stanovené zvláštními předpisy; tyto hodnoty se stanoví v souladu s dosaženým stavem poznání tak, aby nebylo ohrožováno zdraví lidí a aby nebyly ohrožovány další živé organismy a ostatní složky životního prostředí. Podle odst. 2 téhož ustanovení musejí být mezní hodnoty stanoveny s přihlédnutím k možnému kumulativnímu působení nebo spolupůsobení znečišťujících látek a činností. Dále § 13 zákona č. 17/1992 Sb. stanoví, že lze-li se zřetelem ke všem okolnostem předpokládat, že hrozí nebezpečí nevratného nebo závažného poškození životního prostředí, nesmí být pochybnost o tom, že k takovému poškození skutečně dojde, důvodem pro odklad opatření, jež mají poškození zabránit.

Velmi konkrétně pak míru únosného zatížení území či limity území stanoví předpisy na ochranu ovzduší v případě emisí znečišťujících látek.

Z hlediska ochrany ovzduší se jedná o vyjmenovaný zdroj znečišťování ovzduší, který je uveden v příloze č. 2 zákona 201/2012 Sb., v platném znění pod kódem 2.1. u zdrojů pod tímto kódem jsou dominantní škodlivinu emitovanou do venkovního ovzduší dioxiny a furany. Mimo uvedené škodliviny jsou spalovny průmyslových odpadů též zdrojem dalších nebezpečných emisí jako jsou oxidy dusíku, kyselé plyny (HCl, HF, SO₂), persistentní organické polutanty či tuhé znečišťující látky (TZL). Součástí TZL jsou částice označované jako PM_x (Particulate Matter), které obsahují částice o velikosti menší než x um. PM_x se velikostně rozlišují na PM₁₀, PM_{2,5} a PM_{1,0}. Částice PM₁₀ (polétavý prach) mají průměr 10 um, nebo méně a jsou schopny volného pohybu v atmosféře.

V současné době byla schválena revize Směrnice Evropského parlamentu a Rady o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu (2024/2881), z níž jsou odvozovány i české imisní limity. Tato revize směrnice, která vstoupila v platnost 10. 12. 2024, s povinností transpozice do české legislativy nejpozději do 2 let, snižuje roční imisní limity následovně: pro PM₁₀ z dosavadních 40 µg/m³ na 20 µg/m³, pro PM_{2,5} z 20 µg/m³ na 10 µg/m³ a pro NO₂ z 40 µg/m³ na 20 µg/m³; u denních imisních limitů snižuje limit pro PM₁₀ z 50 µg/m³ na 45 µg/m³ a snižuje povolený počet překročení z 35 na 18 za rok a nově stanovuje denní imisní limity 25 µg/m³ pro PM_{2,5} a 50 µg/m³ pro NO₂ (oba s povoleným počtem překročení 18krát za rok). Rovněž dochází v případě hodinového imisního limitu pro NO₂ ke snížení počtu překročení z 18 za rok na 3 překročení za rok, roční imisní limit pro benzen se rovněž snižuje, a to z 5 µg/m³ na 3,4 µg/m³. Od okamžiku, kdy budou tyto zpřísněné limity převzaty do českého právního řádu (předpoklad konec roku 2026), bude zohlednění takových limitů, popř. uplatnění dodatečných opatření k jejich nepřekročení vlivem záměru, již zákonnou povinností.

Podatel je přesvědčen, že tyto budoucí imisní limity musí být zohledněny při aktuálním posouzení akceptovatelnosti předloženého záměru.

Podatel považuje za nezbytné upozornit, že předmětné lokalita, kde má být umístěn záměr, je zatížena výskytem nebezpečných látek, přičemž zde byl prokázán výskyt dioxinů a PCB. V příloze č. 5 v Rozptylové studii je tato skutečnost zcela opomíjena. Nevychází tedy ze skutečného stavu. Z dokumentace tedy nemůže být zjištěn a posouzen stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

V příloze č. 6 je uvedeno cit.: *„Při zohlednění stávající zátěže atmosféry nepředstavuje záměr „Spalovna Hůrka“ pro hodnocené škodliviny významné riziko ohrožení veřejného zdraví.“* a dále *„Z uvedeného vyplývá, že očekávané vlivy na veřejné zdraví způsobené realizací záměru „Spalovna Hůrka“ nebudou ve srovnání se současnou zátěží prostředí významné, dominantním vlivem bude i do budoucna současná zátěž atmosféry vlivem provozu stávajících zdrojů znečištění ovzduší ze všech zdrojů v dotčeném území v blízkosti řešeného záměru a v jeho okolí, dálkového přenosu znečištění, lokálních provozů a komunální dopravní zátěž prostředí ze stávajícího provozu na komunikační síti.“*

S výše uvedeným závěrem však nelze souhlasit. Podatel namítá, že další zatížení v současnosti již tak významně zatížené lokality není přípustné. Podatel namítá, že zde významně převažuje zájem na ochraně veřejného zdraví nad zájmem na likvidaci nebezpečných odpadů, resp. podnikatelským záměrem oznamovatele.

Z výše uvedených důvodů podatel požaduje zpracování aktuální rozptylové studie a též posouzení vlivů na veřejné zdraví, které budou vycházet ze skutečného faktického a výše uvedeného budoucího právního stavu a budou pracovat i se skutečným stavem území též v návaznosti na plánované záměry, viz kapitola 4. Charakter záměru, kumulativní a synergické efekty s jinými záměry – nedostatečnost kapitoly B.I.4. výše.

Podatel požaduje, aby byly stanoveny přísné podmínky s ohledem na osoby žijící v blízkosti Záměru. **Podatel požaduje, aby do dokumentace EIA byly podkladové studie přepracovány a aktualizovány.**

Na základě výše uvedeného obec požaduje, aby k dokumentaci EIA byla zpracována aktualizovaná rozptylová studie, se zpracováním posouzení kumulativních a synergických vlivů (viz předchozí připomínka), a s návrhem adekvátních opatření pro snížení emisního a imisního zatížení.

6. Vliv záměru na klima

V oznámení je uvedeno: *„Vzhledem k odvádění emisí ze spalování výduchem ve výšce 30 m a více nad terénem a vysoké tepelné vydatnosti modelovaného výduchu budou imisní příspěvky působit v širším okolí zdroje (zasáhnou do vzdálenosti prvních kilometrů od místa záměru). Vliv dopravy bude omezen na blízké okolí modelovaných přepravních tras (první stovky metrů od osy komunikace). Celkový imisní příspěvek záměru je součtem imisního příspěvku komínových emisí a imisního příspěvku dopravy vyvolané hodnoceným záměrem.“*

Podatel je přesvědčen, že vliv předmětného záměru na klima je bagatelizován, neboť není dostatečně posouzeno vypouštění nebezpečných látek do ovzduší, případně hrozící kontaminace povrchových a podzemních vod a rovněž zcela absentují podrobnější informace

o nakládání se odpady vzniklými spalováním, které mohou mít významný vliv na klima.

Základem pro evropskou environmentální taxonomii je nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852 ze dne 18. června 2020 o zřízení rámce pro usnadnění udržitelných investic a o změně nařízení (EU) 2019/2088 (dále jen „Nařízení“). Jedná se o jeden z dalších kroků k vyjasnění a provedení prohlášení učiněných v Green Deal. Důležitost taxonomie skýtá v 6 vymezených cílech deklarovaných v článku 9 tohoto Nařízení. Jedním z požadavků, aby pak daná hospodářská činnost mohla být považována z hlediska taxonomie za environmentálně udržitelnou, je nezbytnost značně přispívat k jednomu nebo více uvedeným environmentálním cílům nebo je významně nepoškozovat. Aby mohla být činnost uznána za plně environmentálně udržitelnou, musí splňovat dvě podmínky: zásadně přispět alespoň jednomu ze šesti cílů – zmírňování změny klimatu; přizpůsobování se změně klimatu; udržitelné využívání a ochrana vodních a mořských zdrojů; přechod na oběhové hospodářství; prevence a omezování znečištění; ochrana a obnova biologické rozmanitosti a ekosystémů. zásadně nepoškozovat environmentální cíle (tzv. zásada zásadně neškodit – „Do No Significant Harm“).

Dále je pak třeba splňovat minimální záruky, a sice jednat dobře i v ostatních oblastech podnikání, jako je například důstojné mzdové ohodnocení zaměstnanců a podobně. Konkrétní kritéria pro označení hospodářské aktivity jako udržitelné jsou obsažena v technických screeningových kritériích. Ta nejsou uvedena v Nařízení, ale jsou přijímána v aktech v přenesené pravomoci (Delegated Acts), které tvoří doplněk k Nařízení. Akty a technická screeningová kritéria podléhají pravidelné aktualizaci. V případě, že daná hospodářská aktivita nesplňuje kvalifikaci udržitelnosti, neznamená to, že do ní nelze investovat, může to ale ovlivnit atraktivitu a přijatelnost investice, což je vlastně žádoucím výsledkem – nasměrovat toky soukromého kapitálu směrem k udržitelným aktivitám.

Podle článku 3 nařízení pro účely stanovení míry, do jaké je investice environmentálně udržitelná, se hospodářská činnost kvalifikuje jako environmentálně udržitelná, pokud tato hospodářská činnost: a) významně přispívá k jednomu nebo více environmentálním cílům stanoveným v článku 9 v souladu s články 10 až 16; b) významně nepoškozují žádný z environmentálních cílů stanovených v článku 9 v souladu s článkem 17; c) je vykonávána v souladu s minimálními zárukami stanovenými v článku 18; a d) splňuje technická screeningová kritéria, která Komise stanovila v souladu s čl. 10 odst. 3, čl. 11 odst. 3, čl. 12 odst. 2, čl. 13 odst. 2, čl. 14 odst. 2 nebo čl. 15 odst. 2.

Součástí posouzení záměru musí být posouzení souladu s kritérii danými výše uvedeným evropským nařízením. Takové posouzení však v případě předmětného záměru provedeno nebylo.

Úplná absence popisu dopadů jednotlivých variant z hlediska klimatického dopadu dle nových poznatků a právního rámce jsou zcela zásadním nedostatkem, který ve stávající době, při závazcích České republiky v oblastech klimatu, znemožňují odpovědný výběr vhodné varianty řešení a její doporučení v rámci stanoviska k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí

Na základě výše uvedeného obec požaduje, aby k dokumentaci EIA byla zpracována studie vlivů na klima, se zpracováním posouzení kumulativních a synergických vlivů (viz předchozí připomínky), a s návrhem adekvátních opatření pro snížení klimatického zatížení.

7. Vliv záměru na podzemní vody

Podatel namítá, že není dostatečně posouzen vliv na podzemní vody. Je známo, že již před oznámením oznamovatel požádal o rozhodnutí o odběru vod pro vrt 157/13 a následně též o změnu integrovaného povolení opět týkající se odběru vod ze zmíněného vrtu. Podatel však namítá, že povolení studny, resp. odběru vod se týká a úzce souvisí s předmětných záměrem. V příloze č. 10 na str. 12 je uvedeno: *„S novou technologií je spojená vyšší potřeba vody cca 21 000 m³/rok, která bude zabezpečena vrty stávajících zdrojů ST-1 až ST-3, dalšími vrty, u kterých bude navýšeno povolené čerpané množství na základě výsledků hydrodynamických zkoušek z archivních průzkumů, a případně povrchová voda z v.n. Hněvkovice.“*

a dále: *„Jako zdroj je uvažován vrt HV-157/13 o vydatnosti 0,4 l/s předpokládaným odběrem předběžně 9 000 m³/rok (po převedení na vodní dílo), vrtaná studna HV-1 o vydatnosti 0,25 l/s, max. 4 000 m³/rok, dále studna VS-1 o vydatnosti 0,07 l/s a max. odběrem 1 800 m³/rok, a stávající využívané zdroje ST-1 až ST-3 s povoleným odběrem 0,2 l/s celkem a max. 5 400 m³/rok, u kterých je uvažováno navýšení (vydatnost dle dokumentace celkem až 1,12 l/s).“*

S ohledem na výše uvedené je podatel přesvědčen, že došlo k nežádoucímu „salámování“ záměru, neboť potřeba nového vrtu evidentně souvisí s předmětným záměrem a tyto dva záměry měly být posuzovány společně. V této souvislosti je třeba upozornit na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2021, č. j. 1 As 236/2018-86, podle něhož platí, že: *„pokud stanovisko EIA nepočítá s etapizací záměru či s možností jeho jen částečné realizace a neposuzuje vlivy, které jsou s tím spojeny, jedná se o důvod pro provedení nového posouzení, respektive alespoň zjišťovacího řízení, které vyjasní, zda a v jakém rozsahu je nové posouzení potřeba.“*

Z hlediska principu předběžné opatrnosti (základní zásada dle zákona č. 17/1992 Sb.) je povinností oznamovatele posoudit co nejpodrobněji možné vlivy záměru na povrchové a podzemní vody.

Pro plánovanou těžbu nebyl na lokalitě proveden žádný hydrogeologický průzkum. Posudek přiložený k oznámení EIA je povětšinou obecný, vycházející pouze z rešerší dřívějších prací, přičemž o nich nejsou uvedeny žádné podrobnosti, není uvedeno, z jakého období pocházejí a nejsou citovány v seznamu literatury.

Podatel požaduje, aby součástí dokumentace EIA byl také výpočet změn hladin podzemní vody vyjádřených jako pokles hladiny v metrech, detailní propočet plánovaného odvodnění a jeho dopadu na okolní vodní režim, a dále plán monitoringu s uvedením umístění měrných vrtů, frekvence měření a akčního plánu při překročení limitních hodnot, a aby vliv Záměru na hydrogeologické podmínky byl opětovně, průkazně a důkladně zkoumán a vyhodnocen.

Vzhledem k charakteru a rozsahu uvažované stavby, považuje podatel za důležité **provozovat monitorovací systém podzemních vod**, který umožní pravidelné sledování kvality dotčených útvarů podzemních vod a bude rovněž zajišťovat sanační prvek pro rychlou eliminaci případných havarijních úniků.

Na základě výše uvedeného obec požaduje, aby k dokumentaci EIA byla zpracována aktualizovaná hydrogeologická studie, se zpracováním posouzení

kumulativních a synergických vlivů (viz předchozí připomínky), a s návrhem adekvátních opatření pro snížení vlivů na podzemní vody.

8. Nevhodnost záměru

V Oznámení je uveden jako hlavní cíl záměru je odklon od skládkování energeticky využitelných odpadů. Záměr spočívá ve vybudování jedné technologické linky na termické využití odpadu o prosazení 2,67 t energeticky využitelných odpadů/h. Základní výhřevnost činí 17,170 MJ/kg. Při 7 500 hodinách ročního fondu provozní doby bude prosazení odpadu 20 000 t/rok.

Podatel je přesvědčen, že s ohledem na plánované umístění záměru do bezprostřední blízkosti JE Temelín, které je navíc v současné době již zatíženo i dalšími záměry (jak je uvedeno výše) je zcela nevhodné a neúčelné a bez jakéhokoliv reálného pozitivního energetického přínosu.

S využitím tepla z provozu záměru dokumentace nepracuje, vzniklé teplo bude vypouštěno bez jakéhokoliv dalšího využití. Uvedené považuje podatel s ohledem na danou lokalitu za zcela nevhodné. Dotčené území je silně ovlivněno provozem JE Temelín, což dokumentace opomíjí či bagatelizuje.

Dokumentace neobsahuje posouzení vlivu vypouštěného tepla na danou lokalitu s ohledem na teplo produkované a vypuštění z JE Temelín.

Podatel dále upozorňuje na skutečnost, že v Oznámení a jeho přílohách zcela absentuje sdělení, jakým způsobem bude nakládáno s odpadem vzniklým samotným spalováním nebezpečných odpadů, tj. škvárou, popílkem, filtračním koláčem a dalšími toxickými látkami.

V dokumentaci by se měl oznamovatel zabývat i těmito skutečnostmi, aby bylo možné dostatečně posoudit, zda je takto rozsáhlý záměr za daných okolností v převažujícím veřejném zájmu a v souladu s právními předpisy.

9. Vliv záměru na dopravu

Oznámení je v části týkající se vlivu Záměru na dopravu nejasné, neurčité a zčásti i rozporné. V celém 173-ti stránkovém dokumentu Záměru je dopravě odpadů, chemikálií a odvozu zbytkových materiálů věnován odstavec, kdy je konstatováno, že intenzita dopravy bude navýšena, a to na 22 NA za den. Předložené informace jsou naprosto nedostatečné pro možnost jejich vyhodnocení či připomínkování.

Oznámení zcela postrádá informace o dovozu předpokládaných 20 tun nebezpečného opadu.

Příjezdové (nikoliv přepravní) trasy znázorněny pouze orientačně, navíc pouze částečně, nikoliv v celém dotčeném území.

Do dokumentace je třeba doplnit detailní popis dopravy, zejména dovozu nebezpečných látek, chemikálií a odvozu zbytkových materiálů, a posoudit vlivy na životní prostředí.

10. Vliv záměru na ochranu přírody a krajiny

a. Vliv záměru na biologii, veřejný zájem na zvláště chráněných druzích živočichů a rostlin

Podle ustanovení § 50 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZOPK“), zvláště chránění živočichové jsou chráněni ve všech svých vývojových stádiích. Chráněna jsou jimi užívaná přirozená i umělá sídla a jejich biotop. Je zakázáno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů, zejména je chytat, chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrcovat. Záměr spalovny neakceptovatelným způsobem zasahuje do ochranných podmínek řady zvláště chráněných druhů živočichů, které mají úzkou vazbu na biotop v dotčeném území. Podle ustanovení § 56 odst. 1 ZOPK výjimky ze zákazů u památných stromů a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů podle § 46 odst. 2, § 49 a 50 v případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody, povoluje orgán ochrany přírody.

Spalovna průmyslových (nebezpečných) odpadů má být umístěna v místě, kde se nacházejí **zvláště chráněné druhy živočichů**, a to druhy ohrožené, silně ohrožené, i kriticky ohrožené. Některé z vyskytujících se druhů jsou **evropsky významnými druhy** (soustava NATURA 2000) ve smyslu směrnice Rady č. 92/43/EHS z 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin.

Biologický průzkum se týká pouze vlastního prostoru areálu oznamovatele. Dokumentace však nedostatečně zohledňuje širší ekologické souvislosti v krajině, zejména ve vztahu k bezprostředně sousedícím lokalitám s prioritním zájmem ochrany přírody. Předložené hodnocení proto podatel považuje za neúplné pro účely objektivního posouzení vlivů záměru. Ostatně v biologickém hodnocení je konstatován výskyt celé řady zvláště chráněných druhů živočichů a obojživelníků, přičemž uvádí, že v souvislosti se záměrem nedojde k jejich ovlivnění. Podatel však uvádí, že jak je uvedeno výše pod bodem 7 není vůbec posouzeno jejich ovlivnění s ohledem na ohrožení podzemních a povrchových vod.

Na základě výše uvedeného obec požaduje, aby k dokumentaci EIA bylo zpracováno aktualizované biologické hodnocení, se zpracováním připomínek a na základě podrobného dlouhodobého přírodovědného průzkumu.

b. Zásah do krajinného rázu

Účelem zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, jak je zřejmé z jeho § 1, je mj. přispět k udržení a obnově přírodní rovnováhy v krajině, k ochraně rozmanitostí forem života, přírodních hodnot a krás a k šetrnému hospodaření s přírodními zdroji. Zákon tedy chrání vedle dalších složek i krajinu, jakožto část zemského povrchu s charakteristickým reliéfem, tvořenou souborem funkčně propojených ekosystémů a civilizačními prvky, a chrání též prostřednictvím § 12 její ráz. Krajinným rázem je zejména přírodní, kulturní a historická charakteristika určitého místa či oblasti. Krajinný ráz je chráněn před činnostmi snižující jeho estetickou a přírodní hodnotu.

Zásahy do krajinného rázu, zejména umístování a povolování staveb, mohou být prováděny pouze s ohledem na zachování významných krajinných prvků, zvláště chráněných území, kulturních dominant krajiny, harmonické měřítko a vztahy v krajině. Každý zásah do krajinného rázu je přitom nutné považovat za potenciální ohrožení významných krajinných prvků. Tyto zásahy do krajinného rázu, pokud by jej mohly snížit nebo změnit, je možné provádět jedině se souhlasem orgánu ochrany přírody podle § 12 odst. 2 ZOPK.

Účelem a smyslem rozhodování orgánu ochrany přírody podle citovaného ustanovení je tedy ochrana krajinného rázu před těmi činnostmi, které do něj zasahují tak, že snižují jeho estetickou nebo přírodní hodnotu, krom jiného i harmonické měřítko a vztahy v krajině. Nástrojem, který k dosažení tohoto účelu má orgán ochrany přírody k dispozici, je udělování souhlasu podle § 12 odst. 2 zákona. Aby orgán ochrany přírody mohl tento souhlas udělit, musí posoudit dvě dílčí otázky: za prvé, zda posuzovaná činnost může snížit či změnit krajinný ráz (tj. zejména přírodní, kulturní a historickou charakteristiku určitého místa či oblasti), a – pokud je odpověď na tuto otázku kladná – za druhé, zda taková změna či snížení nevylučují zachování významných krajinných prvků.

Zásah do krajinného rázu bude představovat zejména 30 m vysoký komín spalovny, který příloha č. 8 vůbec neřeší.

Podatel namítá, že **záměr bude znamenat neakceptovatelný zásah do krajinného rázu lokality** a požaduje nové posouzení, které bude skutečně odpovídat plánovanému záměru.

III.

Požadavek na zpracování dokumentace EIA

Z předloženého Oznámení záměru je zřejmé, že je zpracován tendenčně, a to ve prospěch oznamovatele. Chybí zcela zásadní posouzení opravdových negativ, které mohou nastat. Zásadní nedostatky lze spatřovat v tom, že se nepracuje s nejhorší možnou variantou ohledně dopravy či zdroje nebezpečných látek. Oznámení také nenabízí jakékoliv kompenzace v případě trvalého poškození vodních zdrojů, které se v obcích hojně využívají.

Na základě výše uvedeného podatel požaduje, aby dokumentace záměru, který povinně podléhá posuzování vlivů na životní prostředí, v souladu s § 1 odst. 3 zákona EIA přinesla co nejpodrobnější informace a co nejdetailnější a komplexní posouzení předpokládaných vlivů tohoto záměru na životní prostředí. Předložené oznámení oznamovatele dle názoru podatele tomuto požadavku nevyhovuje.

Podle § 7 zákona EIA cílem zjišťovacího řízení je upřesnění informací, které je vhodné uvést do dokumentace, a to se zřetelem na a) povahu konkrétního záměru nebo druhu záměru, b) faktory životního prostředí uvedené v § 2, které mohou být provedením záměru ovlivněny, c) současný stav poznatků a metody posuzování. U záměrů a změn záměrů uvedených v § 4 odst. 1 písm. b), c), d) a e) je cílem zjišťovacího řízení také zjištění, zda záměr nebo jeho změna má významný vliv na životní prostředí, případně zda záměr může samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, a zda bude posuzován podle tohoto zákona. Zjišťovací řízení se zahajuje na podkladě oznámení a **provádí se podle zásad (kritérií) uvedených v příloze č. 2** k tomuto zákonu. Při určování, zda záměr nebo změna záměru má významné vlivy na životní prostředí, **přihlíží příslušný úřad vždy k a) povaze a rozsahu záměru a jeho umístění, b) okolnosti, zda záměr nebo změna**

záměru svou kapacitou dosahuje limitních hodnot uvedených u záměrů příslušného druhu v příloze č. 1 k tomuto zákonu kategorie II, c) obdržným vyjádřením veřejnosti, dotčených správních úřadů a dotčených územních samosprávných celků.

Podle přílohy č. 2 k zákonu EIA při zjišťovacím řízení příslušný úřad na základě dostupných podkladů a informací zjišťuje, zda a v jakém rozsahu může záměr vážně ovlivnit životní prostředí a obyvatelstvo. Používá přitom následující kritéria, která charakterizují na jedné straně vlastní záměr a příslušné zájmové území, na druhé straně z toho vyplývající významné potenciální vlivy na obyvatelstvo a životní prostředí. Z jednotlivých kritérií upozorňují zejména na tato:

- I. Charakteristika záměru: Parametry záměru musí být zváženy zejména s ohledem na
 1. **rozsah a podobu záměru jako celku,**
 2. **kumulaci jeho vlivů s vlivy jiných známých záměrů (realizovaných, povolených, připravovaných, uvažovaných),**
 3. **využívání přírodních zdrojů, zejména půdy, vody a biologické rozmanitosti,**
 4. produkci odpadů,
 5. **znečišťování životního prostředí a rušivé vlivy,**
 6. rizika závažných nehod nebo katastrof relevantních pro záměr, včetně nehod a katastrof způsobených změnou klimatu, v souladu s vědeckými poznatky,
 7. **rizika pro veřejné zdraví (např. v důsledku kontaminace vod, znečištění ovzduší a hlukového zatížení).**

II. Umístění záměru: Parametry území, které může být ovlivněno záměrem, musí být zváženy zejména s ohledem na

1. **stávající a schválené využívání území a priority jeho trvale udržitelného využívání,**
2. **relativní zastoupení, dostupnost, kvalitu a schopnost regenerace přírodních zdrojů (včetně půdy, vody a biologické rozmanitosti) v oblasti, včetně její podzemní části,**
3. schopnost přírodního prostředí snášet zátěž se zvláštním zřetelem na
 - a) **územní systém ekologické stability krajiny,**
 - b) zvláště chráněná území, evropsky významné lokality a ptačí oblasti,
 - c) území přírodních parků,
 - d) **významné krajinné prvky, mokřady, břehové oblasti** a ústí řek, pobřežní zóny a mořské prostředí, horské oblasti a lesy,
 - e) území historického, kulturního nebo archeologického významu,
 - f) území hustě zalidněná,
 - g) území, která jsou nebo u kterých se má za to, že jsou zatěžovaná nad míru únosného environmentálního zatížení (včetně starých ekologických zátěží).

Nejen zvýrazněná kritéria z přílohy č. 2 k zákonu EIA jsou důvodem pro požadavek na podrobné posuzování vlivů na životní prostředí a stanovení adekvátních podmínek pro minimalizaci vlivů, pokud vůbec záměr může být shledán akceptovatelným, což shora uvedení podatelé pochybují.

Záměr má významné negativní vlivy zejména na biologickou rozmanitost a prvky přírody a krajiny, povrchové a podzemní vody; dále pak způsobí zásadní hlukové a imisní zatížení, jak v rámci samotného provozu, tak i dopravou z/do spalovny. Na základě předloženého Oznámení je podatel přesvědčen, že kombinace jednotlivých vlivů záměru činí Záměr neakceptovatelným.

IV. Závěr

Na základě výše uvedeného podatel požaduje, aby Krajský úřad Jihočeského kraje **ve smyslu ustanovení § 8 odst. 5 zákona EIA dokumentaci záměru „Spalovna průmyslových odpadů v areálu Hůrka“ vrátil oznamovateli k přepracování a doplnění.**

in eventum

Z výše uvedených důvodů podatel doporučuje proces posuzování vlivu záměru „Spalovna průmyslových odpadů v areálu Hůrka“ podle zákona 100/2001 Sb., v platném znění ukončit.

Obec Temelín

zastoupena

JUDr. Michalem Bernardem, Ph.D.
advokátem v plné moci

Přílohy:

1. Plná moc advokáta